

Minister ikke mig til at glemme. Saa have vi ingen Bevillingsret: den har Ministeriet ene og alene. Naar man endog kan gjøre Endringsforslag til Tillægsbevillingslov, som man indbringer i Thinget den ene Dag, for selv at sende Rigsdagen hjem den anden Dag, uden den kunde faae det behandlet som Basis for Bevilling, saa spørger jeg: hvorledes er det Grundlov? Da vi forhandlede i 64, 65 og 66 — den ærede Finansminister med — var der da nogen eneste Mand, fra den mest reaktionære Kreds i Landet til det yderste Venstre, som havde nogenstøms Indvending imod dem, der hævdede at provisoriske Finanslove vare utilstedelige, vare umulige efter denne Grundlov. Men den ærede Finansminister ikke hørte det tidt, og har han ikke selv sagt det offentligt, da han stillede sig frem i Herning som Folkethingskandidat? Vide vi ikke meget vel, at den Gang, da 30 Mand i Fællesudvalget anbefalede Grundloven, da sagde Justitiarius i Høiesteret, Mourier, at han ikke vilde anbefale dette Forslag, fordi Bevillingsretten var under Kampen beholdt ganske som den var i Juni-Grundloven oprindelig og hans Meningsfæller i Landsthinget sagde det samme. De kunde ikke stemme for denne Grundlov, fordi det var vitteligt, at den gav Folkethinget Hovedindflydelsen og nødte Regjeringen til at blive parlamentarisk; og have ikke Høiesteretsassessorer baade i og udenfor Thinget med Styrke hævdede den Betragtning, at da vi fik de to Foramlinger sammensmeltede saaledes, at Landsthingets Sammensætning blev forandret, blev mere konservativ end efter Juni-Grundloven og maaske endog mere end Rigsraadet var — det skal jeg lade henstaa, maaske og maaske ikke; det skal Tidens Udvikling vise — at det betød ikke nogen Krænkelse af Folkethingets grundlovmæssige Ret og dets Indflydelse. Det kunde betyde et Værn for de konservative Interesser mod at gaa for hovedfulds, for rask frem med Udviklingen, saa at der altsaa kunde være nogen Banstielighed for Demokratiet at komme frem, og saaledes, at der var større Modenhed i Samfundet, inden Opgaven kunde gennemføres. Men man havde i Bevillingsrettens Bevarelse den samme Hovedindflydelse i og for sig, som før paa Regjeringens Førelse og paa den for Administrationen allervigtigste Lov, nemlig Finansloven. Er der nogen Mand af nogenstøms Betydning her i Landet, lige fra 1849—1875 eller 77, som har været inde paa den Betragtning, at et Ministerium kunde stibde saaledes i det, som den ærede Finansminister nu sidder, og dog træde frem for Folkethinget

og fortælle os, at han staar indenfor Grundloven. Naavn en Æneste! (Sagd: Tscherning!) Det ærede Medlem taler om Tscherning, uden i fjerneste Maade at kjende hans Historie. Jeg har ogsaa hørt den ærede Finansminister paaberaabe sig Tscherning, men vi skulle tage Tschernings Historie frem og se, hvorledes de staa Maal til den Mands Politik i Grundprinciperne i Alt. Selv en saa fremragende Mand af yderste Høire, som nys afdøde Beheimeraad Madvig fandt sig selv paa det Sidste drevet til at vidne mod dette Ministerium og den Politik, som nu drives her i Landet. Jeg lægger ikke Vægt paa, at en Professor fandtes stillet til at opfinde en Theori, modfat dette, og at det var behageligt for Reaktionen at bruge denne Theori i Pragis. Det forandrer ikke Grundloven eller vor Ret. Det kan kun forandres, ved at vi sige Ja til Uretten, ved at høre os for Systemet og give Ministeriet som Belønning Lovens Grund paa ny at staa, trods Alt, hvad det har begaaet ulovligt. Saa kunde vi forandre det, saa have vi først erkjendt, at vor Bevillingsret ogsaa er gaaet væk. Nei, det turde dog være noget af den stiveste Opfattelse, der endnu er fremsat i Folkethinget, at den ærede Finansminister i dette Dieblit vil paastaa, at han staar indenfor Grundloven, indenfor den Lov, han selv har underskrevet, og at han kan mene, at: „forinden Finansloven er vedtaget, maa Skatterne ei opkræves. Ingen Udgift maa afholdes, som ikke har Hjemmel i Finansloven eller i en Tillægsbevillingslov“. Det betyder ingen Verdens Ting. Det betyder ikke Andet, end at naar Ministeren ikke har Brug for denne Paragraf, saa kan han udstede „Love“, besynderlige „Love“, under Paaberaabelse af en anden Paragraf, som netop hævder, at de ikke maa udstedes, naar de komme i Strid med Grundloven. Jeg skal ikke docere Statsret her, men tage Sagen praktisk og spørge: Hvad have vi tilbage af Grundloven, naar det er Grundlov? Naar Ministeriets Færd er grundlovmæssig, hvad have vi saa tilbage? Der er Valgretten, ja, det er rigtigt. Vi have Valglisterne og Valgdagene, og vi kunne komme ind her og sidde og tale saa sødt om alle Ting, lige fra Verdens Stabelse og ned til spiselige Svampe. Det er rigtigt, men hvad Betydning har Valgretten ellers? Den har nemlig ingen Betydning, høist det da, at der mulig kunde falde en eller anden Ting af, som en Minister kunde faae i Sinde at tage Hensyn til, for at styrke sin Stilling ude i Befolkningen — altsaa saadant Noget som Tilløb til at være en raad-